

EEMVIZIER

Maandblad PZV Eemland
www.pzveemland.nl

Maandblad PZV Eemland

EEMVIZIER

UITNODIGING

TOT HET BIJWONEN VAN DE
LEDENVERGADERING IN :

Clubgebouw "VOGELZANG"
Molenstraat 8 D
3764 TG Soest

Agenda woensdag 13 mei 2026

1. Opening door de voorzitter.
2. Mededelingen.
3. Lezing, in de herhaling; talen op de postzegel.
4. Kienen.
5. Pauze.
6. Rondvraag & w.v.t.t.k.
7. Restantenveiling.
8. Aanwezigheidsprijzen.
9. Sluiting.

Opgericht 14 november
1969 Goedgekeurd bij
K.B. 30 januari 1970

BESTELFORMULIER VOOR SUPPLEMENTEN en ANDERE FILATELISTISCHE ARTIKELEN

Ondergetekende:

Naam, Voorletters: _____
Adres : _____
Postcode, Plaats : _____
Telefoon : _____
E-mail : _____

Wenst onderstaande supplementen door bemiddeling van PZV "Eemland" te ontvangen.

Hij/Zij verbind zich de daaraan verbonden kosten **per omgaande** te voldoen.

Aantal:	Leverancier:	Verzamelgebied:	Uitvoering:	Opmerkingen:
	zoals DAVO Leuchtrum Lindner Importa		zoals normaal luxe	
				2025
				2025
				2025

Aanvulling: Ondergetekende wenst tot opzegging de bovengenoemde supplementen in abonnement te ontvangen (opzeggen alleen schriftelijk bij de filatelistische service van PZV Eemland) ja: nee: ← Aankruisen wat van toepassing is

Ook andere artikelen zoals diverse merken albums, stockboeken, plakkers, rondzendboekjes, pincets en Hawid stroken etc. kunt u onderstaand bestellen

_____
_____
_____

Bestellingen worden **uitsluitend schriftelijk** via dit formulier, per brief of briefkaart geaccepteerd. Ook bestellingen via het internet : www.pzveemland.nl zijn welkom.

Datum : _____

Handtekening : _____

Bestelling verzenden naar filateliesservice@pzveemland.nl

Bestuur

Voorzitter:

P.A.Weenink,
Tel: 06-58931929
E-mail: voorzitter@pzveemland.nl

Secretaris:

Vacant,
E-mail: secretariaat@pzveemland.nl

Penningmeester:

D. Folkers,
Tel: 06-11232421, E-mail: penningmeester@pzveemland.nl
NL35 INGB 0002 3074 08 t.n.v. *Penn. PZV Eemland te Soest*

Hoofd Filatelie Service:

D. Folkers,
E-mail: filateliesservice@pzveemland.nl
NL35 INGB 0002 3074 08 t.n.v. *Penn. PZV Eemland te Soest*

Overige adressen

Redactie Eemvizier:

J. Abbel,
Tel: 06-53112127, E-mail: eemvizier@pzveemland.nl

Leden- Administratie:

Mw. E. Koning,
Tel: 035-6856548, E-mail: ledenadministratie@pzveemland.nl

Internetsite: www.pzveemland.nl

Van de voorzitter

Voorwoord

Beste leden,

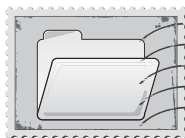
U bent welkom! U komt natuurlijk in grote getale en kiest ongetwijfeld de voor u en uw medeleden overbekende plek in de zaal.

U neemt fraaie zegels, stockboeken en wellicht restanten mee om de avond te verfraaien. Met uw aanwezigheid verrijkt u deze ledenavond voor eenieder en als klap op de bekende vuurpijl (ook een verzamelthema?) doet u óók nog mee met de aanwezigheidsverloting!

We zien u graag, tot de 13^e mei, deze keer op een woensdag 😊.

Met hartelijke groet, namens het bestuur,

Peter Weenink

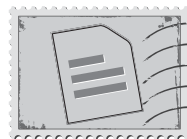

Ledenadministratie

Overleden:

640 J. Neville

ledenadministratrice Els Koning

Verslag vergadering

Met een slag van de hamer opende onze voorzitter de vergadering van 8 april 2026.

Er zijn 24 leden aanwezig.

Als eerste werd er een korte stilte gehouden om ons overleden lid heer J. Neville gedenken.

Bij de mededelingen werd gestart met een excuus van onze voorzitter. De lezing (talen op postzegels) was nog niet gereed, ten eerste omdat door de ontluikende plantenpracht meer tijd was opgeëist, ten tweede omdat dit toch wel een onderwerp dat meer research vereist. De volgende vergadering zal de lezing worden gegeven.

De volgende mededeling betrof het verzorgen van het rondzendverkeer. Zoals u weet nemen we deel aan de rondzending verzorgt de vereniging de loupe uit Leusden. Als intermediair heeft de heer Jaap Kaptein de distributie van de zendingen dit jaar op zich genomen, dank hiervoor. In het komende jaar zal dit verzorgt gaan worden door de heren Dirk Boterenbrood en Jos Koning.

Na de mededelingen is de bestuursverkiezing aan de orde. Aftredend was de heer Dick Folkers als penningmeester en hoofd filatelieservice. Dick heeft zich herkiesbaar gesteld en omdat zich er geen tegenkandidaten aangemeld hadden werd Dick in deze functie per acclamatie herkozen. Een enthousiast applaus bevestigde dit.

Voor het kienen lagen er weer 4 prijzen op tafel. Gelukkig waren er maar net genoeg nummertjes want het duurde lang voordat de laatste winnaars zich melden. Collegiaal werden de twee laatste prijzen verdeeld onder 3 winnaars.

In de pauze was er, door het wegvallen van de lezing voldoende tijd om de kavels van de restantenveiling te beoordelen. Ook werd de tijd gebruikt om de laatste nieuwtjes op postzegel- en persoonlijk vlak te delen.

In de rondvraag melde mevrouw Binie van Ipenburg dat de retour-rondzendingen in de mei vergadering, door de afwezigheid van de heer Jaap kaptein, bij haar kunnen worden ingeleverd.

De aanwezigheidsprijzen waren snel verloot.

Het koste enige moeite alle kavels van de restantenveiling aan de man te brengen, maar door het samenvoegen van verschillende kavels lukte dit toch.

Wat vroeger dan we normaal gewend zijn sloot de voorzitter de vergadering met de uitnodiging om op woensdag 13 mei weer in grote getale aanwezig te zijn.

FDC? JA OF NEE

De eerstedagenvelop is inmiddels al ruim een 75 jaar oude filatelistische traditie.

Eerstedagenvelop van 2 mei 1950 met handgeschreven adres, beeld: NVPH

Onder verzamelaars is het een begrip: de eerstedagenvelop. Op 2 mei 1950 verscheen in Nederland de eerste officieel uitgegeven eerstedagenvelop van de Nederlandse Vereniging van Postzegelhandelaren (NVPH). Daarmee werd de basis gelegd voor een traditie die al driekwart eeuw oud is.

Eerstedagenveloppen, internationaal ook wel bekend als First Day Covers (FDC), zijn speciaal ontworpen enveloppen waarop een of meer postzegels zijn geplakt die op de eerste dag van uitgifte zijn afgestempeld met een thematisch bijpassend stempel. Deze enveloppen zijn vanwege hun historische en visuele waarde geliefd onder filatelisten (postzegelverzamelaars).

Hoewel de NVPH in 1950 met de productie begon, ligt het begin van de Nederlandse traditie eigenlijk al in het najaar van 1949. De stichting Kinderpostzegels bracht toen de allereerste Nederlandse eerstedagenvelop uit. Niet lang daarna droeg de PTT het ontwerp

over aan de NVPH, die sindsdien verantwoordelijk is voor zowel het ontwerp als de uitgifte van de verzamelobjecten.

Een 'pre-officiële FDC', met Kinderpostzegels, die werd uitgegeven op 14 november 1949

De eerste officiële NVPH-eerstedagenvelop verscheen met de zomerzegels van 1950. Een exemplaar van deze envelop, met handgeschreven adres is een gewild verzamelobject en heeft tegenwoordig een cataloguswaarde van ongeveer 1.600 euro. Een ongeadresseerd exemplaar wordt zelfs op 15.000 euro gewaardeerd. Charles Voetelink, postzegelhandelaar en bestuurslid van de NVPH: "Ook wij krijgen een glimlach van oor tot oor bij het zien van zo'n eerstedagenvelop uit 1950 – en dat is niet voor niets, want ze zijn enorm gewild. Er zijn zelfs gevaarlijke vervalsingen in omloop, dus we raden verzamelaars aan om altijd een certificaat van echtheid te vragen of het exemplaar aan te schaffen via een erkende handelaar"

Sinds de eerste officiële eerstedagenvelop heeft de NVPH ongeveer duizend verschillende eerstedagenveloppen ontworpen, meestal in samenwerking met PostNL, de opvolger van de PTT. Jaarlijks

Eerstedagenvelop van mei 1950, met gedrukt adres van een postzegelhandel in Den Haag, beeld: NVPH

verschijnen tussen de drie en vijftig nieuwe exemplaren. De bijbehorende stempels sluiten altijd aan bij het thema van de uitgifte en worden alleen voor deze enveloppen gebruikt. Voetelink: "Al vóór 1949 waren er verzamelaars die zelf enveloppen maakten met de nieuwe postzegels en hierop een stempel van de eerste dag van uitgifte. Deze zogeheten 'pre-officiële FDC's' zijn eveneens zeldzaam en geliefd onder filatelisten".

De NVPH werd opgericht in 1928 en vertegenwoordigt de beroepsmatige postzegelhandel in Nederland. Behalve de productie van FDC's geeft de vereniging ook jaarlijks een postzegelcatalogus uit waarin alle eerstedagenveloppen zijn opgenomen.

Tot zover het artikeltje dat ik vond op de site van Historiek.

En dan volgen nu mijn eigen 'FDC ervaringen'. Toen ik in mijn jonge jaren in Amsterdam, op het Singel, bij een kleine drukkerij werkte, was het vijf minuten lopen naar het toenmalige hoofdkantoor aan de Nieuwezijds Voorburgwal. Dat wandelingetje deed ik elke keer als er weer nieuwe Nederlandse postzegels werden uitgegeven, zodat ik elke keer minstens tien eerste dag enveloppen van die uitgave kocht. Ook waren er bij het filatelistische loket de postzegels van de Antillen en Suriname te koop. In de loop der jaren had ik dozen vol

met FDC's, van ongeveer nummer E179 tot E316. Ik deed er nog steeds niets mee. De gedachte was 'misschien leuk voor later', om bijvoorbeeld mee te ruilen met verzamelaars in het buitenland. Maar helaas bleek dat de door mij gekochte FDC's jaren later een zeer slechte investering, is geweest, (echt 'kapitaal vernietiging...'). Zeker omdat er de laatste jaren op onze clubveilingen FDC albums, volle dozen of pakketten met dit maatwerk voor een 'appel en een ei' worden aangeboden, voor zeer lage inzetprijzen en daar ook soms voor werden verkocht, mits er interesse bij de kopers was. Ook werden kavels met FDC's niet eens verkocht, vandaar dat onze veilingmeester niet blij is met aanbod van dit soort 'materiaal'.

Dus besloot ik om mijn eigen voorraadje fdc's op te ruimen (verkoop lukt toch niet). Ik heb de postzegels van alle enveloppen afgeknipt, afgeweekt en in een stockboek gedaan. Met deze postzegels heb ik de afgelopen maanden aardig kunnen ruilen met verzamelaars in o.a. Frankrijk en Finland. Die konden mijn zendingen, met complete series erg waarderen. Zij blij en ik blij, want laten we eerlijk wezen verzamelaars in Nederland hebben zelf voldoende van deze postzegels in hun eigen stockboeken.

Hans Vaags

Uit clubblad van Purmerender Postzegel Ruilclub

DE VUURTOREN VAN CORDOUAN

Heeft u wel eens gehoord van de *Phare du Cordouan* of een reportage gezien over dit architectonische hoogstandje? Deze indrukwekkende vuurtoren staat al meer dan 400 jaar op het eilandje Cordouan in de monding van de inham van de Gironde ter hoogte

van de Pointe du Verdon en de stad

◀ Royan.
Dit historische monument is de oudste Franse vuurtoren nog in werking. De vuurtoren is gebouwd met wit Saintonge steen is 67,5 meter hoog, en bestaat uit zes verdiepingen in Renaissance stijl.

De vuurtoren van Cordouan is ook bekend als het 'Versailles of the Seas', de "vuurtoren van koningen" of de "koning van vuurtorens", gebouwd van 1584 tot 1611. De Moren uit Cordoba hadden in Gironde een handelspost gevestigd en onderhielden het vuur om hun schepen de weg te wijzen. Tegen het midden van de 14^e eeuw werd hier een hoge, veelhoekige toren opgericht met op de top een vuur dat onderhouden werd door een kluizenaar. Het bouwwerk kreeg het zwaar te verduren van de hevige rukwinden en het striemende zoute water, eind 16^e eeuw werd het herbouwd. In 1823 was het de eerste vuurtoren met trappenlenzen. In 1896 werden de acht trappenlenzen aangevuld met een systeem van lenzen en spiegels dat als een trommel om de verticale as draaide. De ronddraaiende lichtbundel is zichtbaar op een afstand van 50 kilometer, tegen 15 kilometer met de oude reflectoren. De vuurtoren van Cordouan is sinds 2006 geheel geautomatiseerd

De *Phare du Cordouan* is in 2021 ingeschreven op de prestigieuze Unesco-lijst en te bezoeken in aanwezigheid van de bewaker van dit prachtige bouwwerk en gedurende de periode van april tot Allerheiligen. Tijdens het bezoek aan de vuurtoren bezoekt u op de verschillende verdiepingen: de Salle des Girondins bedekt met grijs en zwart marmer op de derde verdieping, de koninklijke kapel met zijn prachtige glas-in-lood ramen, het appartement van de koning enz. En niet te vergeten het adembenemende uitzicht na de beklimming van de 301 treden. ■

HERITAGE AUCTIONS EUROPE

Hét veilinghuis voor al uw postzegels
en andere waardevolle objecten!

Uw collectie laten taxeren?

Heritage Auctions Europe is hét adres voor betrouwbare en realistische taxaties. Onze specialisten behoren tot de top in hun vakgebied en door jarenlange ervaring kunnen zij als geen ander de waarde van uw collectie bepalen.

Iedere **woensdag** taxeren wij gratis uw munten, bankbiljetten, penningen, onderscheidingen, postzegels en oude Ansichtkaarten.

Iedere **donderdag** taxeren wij gratis uw overige waardevolle objecten. U bent op beide dagen zonder afspraak welkom van 10.00 tot 16.00.

Op de overige werkdagen kunt u ook bij ons terecht voor een gratis taxatie op afspraak. Neem in dit geval contact met ons op om een afspraak te maken.

DALLAS | NEW YORK | BEVERLY HILLS | SAN FRANCISCO | CHICAGO

Energieweg 7
3401 MD IJsselstein
Telefoon: 030 6063944
Email: info@ha-europe.com
www.ha-europe.com

Uw collectie laten veilen?

Als 's werelds grootste veilinghuis op het gebied van filatelie en andere verzamelobjecten zijn wij doorlopend op zoek naar inzendingen voor onze veilingen. Onze bidders/leden (ruim 1,4 miljoen!) zorgen gegarandeerd en aantoonbaar voor de hoogste opbrengst.

Voor meer informatie of een afspraak voor een vrijblijvende taxatie kunt u contact met ons opnemen per telefoon of email.

Bieden op een veiling?

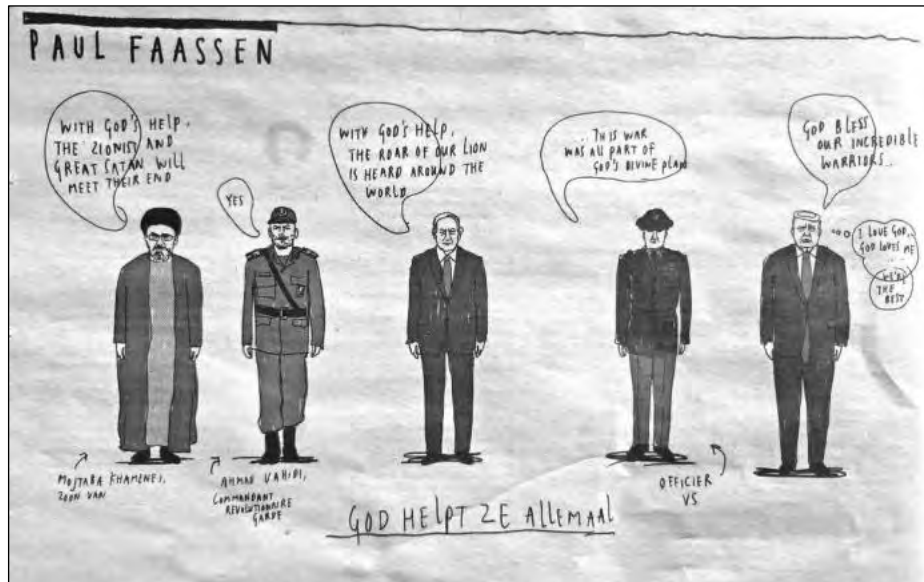
Een overzicht van de veilingen in IJsselstein vindt u op www.ha-europe.com. Na registratie kunt u online vooraf bieden en deelnemen aan de live-veilingen. De kavels staan ongeveer drie weken voorafgaand aan de veiling online. De week voor de veiling kunt u gebruik maken van onze kijkdagen in IJsselstein. Kijk ook op www.ha.com voor veilingen in de Verenigde Staten en Hong Kong.

PALM BEACH | LONDON | PARIS | GENEVA | IJSSELSTEIN | BRUSSELS | HONG KONG

GOD HELPT ZE (BIJNA) ALLEMAAL

door Han de Bruin

Op 6 maart jl. trof ik in de Volkskrant de onderstaande tekening van Paul Faassen aan over het gewapend conflict in Iran, waarbij alle partijen een beroep doen op God.

Volkskrant 6 maart 2026

Dat is niets nieuws. Bij oorlogen tussen landen of conflicten tussen bevolkingsgroepen, beroept men zich al duizenden jaren op (hun) god om hun doelen en strijd te rechtvaardigen. Tweeduizend jaar geleden was al in de bijbel geschreven: 'Als God voor ons is, wie zal tegen ons zijn?'¹: Ook de staat Nederland beroept zich nog steeds op God: Kijk maar eens wat er op de randversiering van een Nederlandse 2 euromunt gegraveerd staat.

Bij onze oosterburen stond op de riemgespen van de Wehrmacht de tekst *Gott mit uns*. Met die tekst lijkt alle handelen gerechtvaardigd te worden voor de eigen achterban. Maar hoe verhielden de kerkelijke autoriteiten in nazi-Duitsland zich tegenover de toe-eigening van Gods zegen voor allerlei handelingen die ingingen tegen de christelijke beginselen?

¹ Romeinen 8:31

In Duitsland werd de invloed van de kerk door de nazi's steeds verder teruggedrongen en werden kritische geestelijken die zich openlijk tegen het nazisme uitspraken vervolgd en in concentratiekampen opgesloten. Een van de bekendste leiders daarvan was de predikant en theoloog Martin Niemöller (1892-1984), die onder andere protesteerde tegen de invoering in 1933 van de *Arierparagraph*. Hierin stond dat iedereen die van niet-arische afkomst was of was getrouwd met iemand van niet-arische afkomst geen ambt in de kerk mocht bekleden. Christenen van Joodse afkomst die als dominee, jeugdwerker of administrateur in dienst van de kerk waren, zouden hun baan kwijtraken. Niemöller richtte de *Pfarrernotbund* (een noodbond van predikanten) op om te protesteren tegen de invoering van de *Arierparagraph* in de kerk. Die controversie leidde tot de 'theologische verklaring' van Barmen: dit is het document van de *Bekennende Kirche* (*Belijdende kerk*) van Duitse protestanten. Zij vonden dat de *Deutsche Christen* met hun nationaalsocialistische instelling de kerk uitgezet moeten worden. In 1937 werd Niemöller gevangen gezet, door Hitler tot diens persoonlijke gevangene verklaard en zeven jaar opgesloten, eerst in Sachsenhausen en later in Dachau.² In die tijd schreef hij het onderstaande bekende gedicht:

*Toen de nazi's de communisten arresteerden heb ik gezwegen;
ik was immers geen communist.
Toen ze de sociaaldemocraten gevangenzetten heb ik gezwegen;
ik was immers geen sociaaldemocraat.
Toen ze de vakbondslieden kwamen halen heb ik gezwegen;
ik was immers geen vakbondsman.
Toen ze de Joden opsloten heb ik gezwegen;
ik was immers geen Jood.
Toen ze mij kwamen halen
...was er niemand meer die nog kon protesteren.*

Er waren ook geestelijken die het nazi-gedachtengoed uitdrukkelijk onderschreven. Een berucht voorbeeld daarvan was de Benedictijnse abt Albanus Schachleiter (1861-1937)³, die persoonlijk met Hitler bevriend was.

Hij werd uiteindelijk door de kerkelijke autoriteiten uit zijn ambt gezet. Na zijn overlijden in Feilnbach in 1937, kreeg hij van Hitler een staatbegrafenis.

² https://nl.wikipedia.org/wiki/Martin_Niemöller

³ https://simple.wikipedia.org/wiki/Albanus_Schachleiter

Fotokaart Albinus Schachleiter met Hitlerportret tegen de muur⁵
©oll. H de Bruin

Hitler met Schachleiter (midden) in 1934⁴

Een van de slachtoffers van de eerder genoemde *Arierparagraph*, was Pfarrer Bruno Frank Benfey (1891-1962).

Benfey was een Joodse christelijk predikant, die in 1927 door de Evangelisch-Lutherse bisschop van Hannover in Göttingen als predikant benoemd werd. Toen al, in 1927, probeerden de nazi's zijn installatie te verhinderen. Vanaf 1933 werd die tegenwerking steeds groter. In 1936 werd hem en zijn kerkgangers door de nazi's meermalen de toegang tot het kerkgebouw versperd, want volgens deze nazi's mocht een nakomeling van de moordenaars van Christus het woord van God niet prediken. De druk werd zo hoog, dat hij door de kerkelijke leiding in 1937 voorlopig met pensioen gestuurd werd.

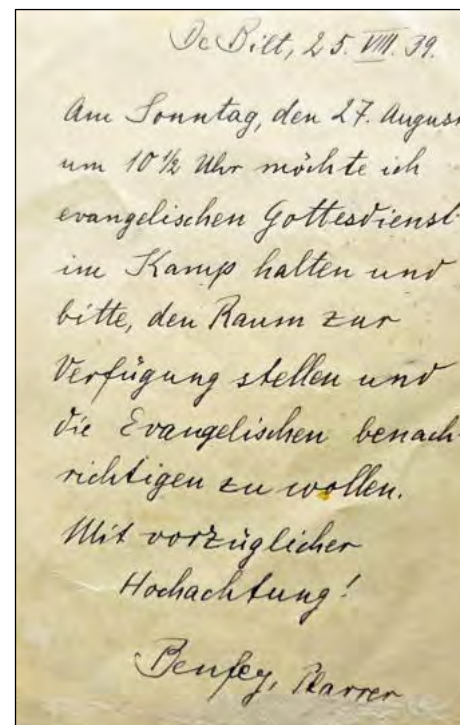
Na de Kristallnacht⁶ van 9 op 10 november 1938 werd ook Benfey (met vele anderen van Joodse afkomst) opgepakt en naar Buchenwald overgebracht en daar zwaar mishandeld. Omdat zijn leven en dat van andere joods christelijke predikanten ernstig gevaar liep, kwam Benfey door internationale samenwerking

⁴ https://simple.wikipedia.org/wiki/Albinus_Schachleiter

⁵ Fotokaart op 18 juli 1936 vanuit het Kath. Bayerer Kurhaus Ehrl te Feilnbach verzonden

⁶ <https://nl.wikipedia.org/wiki/Kristallnacht>

van een aantal christelijke instanties bovenaan een lijst van zes personen te staan, aan wie met spoed een visum in Nederland of elders verstrekt moest worden. Op 5 februari 1939 kon Benfey Nederland inreizen en reisde hij door naar het Doopsgezinde Broederhuis in Bilthoven. Benfey werd door het protestantse Vluchtelingencomité In Nederland belast met de zielzorg onder de Joodse christenen uit Duitsland. Hun aantal werd door hem op ongeveer duizend geschat. In Nederland bevonden zich namelijk veel vluchtelingen van Joodse afkomst, waarvan een deel met een christelijke achtergrond. Sommigen van hen waren al generaties christen, anderen hadden zich met het oog op de dreigende (nazistische) politieke ontwikkelingen in Duitsland uit voorzorg bekeerd tot het christelijk geloof, in de hoop daardoor gevrijwaard te blijven van vervolging

Briefkaart van Pfarrer Benfey van 25 augustus 1939

©oll. H. de Bruin

Op 26 augustus 1939 zond dominee Benfey een briefkaart⁷ per expresse vanuit De Bilt (via Utrecht-station) *An die Kommandatur des Vluchtelingen-kamps, Zeeburgerdijk, Amsterdam-Oost.*

⁷ De streep in de kantlijn met vermelding 9 cm is uiteraard een latere toevoeging.

Adreszijde briefkaart van 26 augustus 1939

©oll. H. de Bruin

De kaart was gericht aan de kampleiding van de Joodsch Vluchtelingenkamp Quarantaine Inrichting Zeeburg.

Zeeburg was een voormalige quarantaine inrichting, die in de jaren dertig weer in gebruik werd genomen als interneringskamp om joodse vluchtelingen uit Duitsland te herbergen. Het kamp bestond uit een villa, een kantoor en uit tien houten barakken. Medio augustus 1939, toen de briefkaart verstuurd werd, telde dit kamp volgens de weekrapporten van kampcommandant, reservekapitein M. Houbolt, zo'n 265 bewoners. Overigens moesten deze geïnterneerden zelf de kosten van opvang (laten) bekostigen: ze mochten zelf niet in Nederland gaan werken om een inkomen te verwerven.

De gemeente Amsterdam liet dit kamp in maart 1940 uiteindelijk ontruimen en de bewoners werden naar het centrale kamp Westerbork overgeplaatst. Benfey, die inmiddels in Amsterdam woonde, reisde iedere zaterdag vanuit de hoofdstad met de trein naar Hooghalen (treinstation van Westerbork) en vandaar naar het kamp om er de zieken te bezoeken, belijdenscatechisatie en instructie aan de godsdienstonderwijzers te geven, kerkdiensten te leiden voor kinderen en volwassenen en naar hun verhalen en problemen te luisteren. Op maandagmorgen verliet hij het kamp en probeerde op zijn terugreis onderweg zoveel mogelijk Joodse christenen te bezoeken.

Het was moeilijk voor Benfey om goed contact te krijgen met zijn geloofsgenoten. Want door het gedwongen nietsdoen kreeg de angst voor de toekomst vrij spel en werden de Joodse christenen zo gedemoraliseerd, dat zij zich niet meer konden concentreren en op geen enkele wijze meer aanspreekbaar waren voor al degenen die ook maar enigszins buitenstaander waren⁸.

Als predikant in Westerbork raakte Benfey gaandeweg ook verstrikt in spanningen tussen de verschillende groepen Joden in het kamp. De oorzaak was de rivaliteit tussen de Duitse Joden, die zich als de eerste bewoners van het kamp de beste plaatsen en de leidende functies hadden toegeëigend; anderzijds de Nederlandse Joden, die pas vanaf de massale deportaties uit Amsterdam waren binnengekomen maar veelal ook het eerst weer vertrokken. Hun Duitse geloofsgenoten die wekelijks de 'lijst van vertrekkenden' moesten opstellen, vulden de deportatietreinen namelijk met Hollands 'transportmateriaal' - de term werd gebruikt - omdat zij in hun vertrek een mogelijkheid zagen om dat van henzelf en hun landgenoten uit te stellen⁹.

Philip Mechanicus (1889-1944)¹⁰, is bekend geworden door zijn in Westerbork geschreven dagboek *In depot, dagboek van Westerbork*. Als ervaren journalist bij het Algemeen Handelsblad was hij een scherp waarnemer.

Door Philip Mechanicus op 10 januari 1925 verzonden enveloppe ©oll. H. de Bruin

⁸ 'Uitgeweken Afgewezen Uitgewezen, De wederwaardigheden van de Duitse joods christelijke predikant Bruno Frank Benfey in Nederland 1939-1945.' Documentatieblad voor de Nederlandse Kerkgeschiedenis (DNK) 1.12.1998 door J.F.L. Bastiaanse

⁹ idem

¹⁰ [https://nl.wikipedia.org/wiki/Philip_Mechanicus_\(journalist\)](https://nl.wikipedia.org/wiki/Philip_Mechanicus_(journalist))

Hij was op 24 september 1942 gearresteerd en op 7 november 1942 vanuit kamp Amersfoort naar kamp Westerbork overgeplaatst. In zijn dagboek beschrijft hij de door Benfey in het kamp ervaren onderlinge rivaliteit:

Nederlandse en Duitse Joden koesteren een gemeenschappelijke haat tegen de Duitsers, met een haat zó fel, dat niets in staat is deze te blussen. Maar de Nederlanders haten tegelijk de Duitse Joden met een haat die bijna even gloeiend is (...) omdat de Duitse Joden met hetzelfde sop overgoten zijn als de niet-Joodse Duitsers.

Benfey overleefde de oorlog, maar werd kort na de bevrijding door de Amsterdamse kerkenraad ontslagen, officieel omdat er vanwege de massale repatriëring der Duitse vluchtelingen in Nederland geen werk meer voor hem was. Hij ontving geen enkele waardering voor zijn in de oorlogsjaren aan de Joodse christenen bewezen diensten en keerde in 1946 teleurgesteld terug naar Göttingen¹¹.

-O-O-O-

¹¹ Zie noot 8

uit Maandblad van de 's-Hertogenbosse Filatelistenvereniging

JAGER BOKDAM DE VISSER NETWERK NOTARISSEN

Van Weedestraat 2, 3761 CE Soest

T (035) 603 98 39 F (035) 602 14 60

KVK 32141168

www.jagerbokdamdevisser.nl

.....
.....
Netwerk Notarissen vormt als grootste samenwerkingsverband van 160 notariskantoren in Nederland een kennisorganisatie van 600 gespecialiseerde notariële juristen.
.....
.....

Lief en leed commissie

Zijn er minder blijde gebeurtenissen bij onze leden laat het dan weten aan de lief en leed commissie.

Deze commissie zet zich namens onze vereniging in bij persoonlijk leed zoals ziekte of overlijden. Een bloemetje, een mandje, een blij van medeleven.

U kunt ons bereiken via het secretariaat of Mevr. E. Koning, tel.: 035-6856548.

Filateliëservice

De vereniging beschikt over wat je een "Winkel van Sinkel" zou kunnen noemen. Daar kunnen vaak voordelig de nieuwste uitgaven van een groot aantal landen worden aangeschaft, zelfs in abonnement. Dat geldt ook voor FDC's, eerstedagbladen, maximumkaarten en postzegelmapjes van Nederland. Bestellingen kunt u plaatsen voor albums en bijbehorende aanvullingsbladen. Dat kan u een korting op de officieel aanbevolen verkoopprijs hiervan opleveren.

Een heel aantrekkelijk artikel uit het aanbod is de waardebon. Daarmee kunt u een lid van de vereniging blij maken bij een verjaardag of een andere feestelijke gelegenheid of gewoon als een cadeautje tussendoor. De ontvanger kan met die bon aankopen doen bij de vereniging, zelfs uitnamen uit de rondzendingen kunnen er mee worden voldaan.

U ziet, ook met deze filateliëservice kunnen we u als vereniging iets bijzonders bieden.

AANVRAAGFORMULIER LIDMAATSCHAP

Ondergetekende

Naam/Voorletters: .....

Adres: .....

Postcode/Plaats: .....

Geboortedatum: .....M/V*

Telefoon: .....

E-mail: .....

Wenst lid te worden van P.Z.V. Eemland te Soest.
Na toelating als lid zal hij/zij* zich onderwerpen aan de statuten
en reglementen van de vereniging.

Neemt deel aan:

-rondzendverkeer ja/nee*

-nieuwtjesdienst ja/nee*

Verzamelgebieden

-landen: .....

-motief: .....

Hij/zij* zal na toelating als lid onmiddellijk aan zijn/haar*
contributieverplichting voldoen.

Dit formulier sturen naar: Mevr. E. Koning
Trompenbergerweg 4/4
1217 BE Hilversum

Datum: ..... Handtekening: .....

* doorhalen wat niet van toepassing is.

N.B.: Het opzeggen van het lidmaatschap dient schriftelijk te
geschieden vóór 1 november van het lopende jaar.

John Westhof

SCHILDERSBEDRIJF

Binnen- en buitenschilderwerk, wandafwerking
meerjaarsysteem, glasreparatie, spuitpleisters.

Krommeweg 31 - 3762 DN Soest - Tel. 035 - 601 59 76
www.johnwesthofschildersbedrijf.nl 06 - 549 936 23

*Indien onbestelbaar: Retour aan: Trompenbergerweg 4 / 4
1217 BE Hilversum*